

ACC. N:R M. 14277:1-13.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Västergötland* Upptecknare: *Carl Eliasson, Länslänninga*
Härad: *Kind* Berättare: *olika personer; se uppt. bl.*
Socken: *Nedre Årstad* Berättarens yrke: *den bakida!*
Uppteckningsår: *1957* Född år i

Religiösa inslag i heminredningen. s. 1-13. LUF 106

Redslaved den 8-5. 1957.

Folkliksarkivet. Lund.

Insändes tillmed ett frågeformulär
jämte några peppar, efter långt dröjs-
mil. De frågor som är obesvarade kan
jag gata förklara den anledningen att jag
vetat kan några som att titta på
dessa.

Med övern
Hälsningar
Lenn Elvén

Svenljunga

Broderi arbeten och väggbanden.

Här från Marie Ostberg Rasmussen.
främlingens broderi arbeten och vägg-
banden uppsatta i väggarna —
en med motiv från östlandet, med
kameler och araber, stående i en
dal omgäddad av låga palmor,
en väggband för estimerande en
grupp tjotter långt ute i urskogen.
Säntliga banden var förfärdiga
av kraftigt mörk grönt färg. De mindre
banden bar inskriften "Heimn eto
lycke är fjärröjsamhet". De övriga
eller avsnimmande banden hade
ingen inskrift. Enligt uppgift var
santliga banden tillverkade i utlandet
och införda i Sverige av svenska sjö-
män. — Här är annars nästan bortglömt
med dylika banden.

Bibel- och Läsespråkstrolar i
Kartaugtryckken men stundem
lägga på i någon lustiga gård, men
är mycket vällyst. Vad det var
modernt med dessa. Läst av öfent.

De första av denna serie. Som jag har
sett den för år 50 år sedan, de var
av papper Kartaug med silvrigt
bokstavn, den hade biblisk inskrift.

Under detta år 1957 har jag sett 2 st.
liknande Kartaugtryck med samma
glänsande bokstavn. Den ena har in-
skriften "Herrans ord förblir evig-
ligen" — Den andra förordade när
Jesus välsignar barnen och hade in-
skriften — Barnen höra himmel-
riket till (Gulig uppgift kunde man
läsa videns tvär av Ringens
affirmativ)

Tavlor med religiösa motiv är till
i bygden Sällsyrta, man har dem i varje
fall inte uppsatta på väggarna. Aldre
personer kan stundom ha en tavla
av oönskad ämne, t. ex. en frälsarbild.

Enkelte ägare har tavlor med Kristus
den pynte väggarna med Kristus
och tavlor med religiösa bilder, t. ex. motiv
från Jesu uppståndelse, Jesu himmels-
färd, Jesu tågningar på vägen till
Gethsemane och dylikt, även en bild
liggande uppslagen i ett bord med
en frälsarbild. av gips skulpturade bilder,
giroteris och så andra tavlor i församling
med de oönskade, t. ex. foto utifrån
naturen, nära anförarens fotografi
m. m. Önskad ämne pryda de av hemmet
Så jag för anteckna 15-20 år sen i Byttorp i Brös.
hos läraren Emma Lindström dörstaden.

Fotografi i hemmet och präster.

Det har varit vanligt sedan 50 år
tillbaka och även långt innan än oäkta,
att man ansaffat fotografier och präster,
även i ^{den} mest lättskygliga befolkningen.

Man kan få se i den på sin sida att
en nykter man präst, under sin tid och
konst för att till och med någon gång gå
upp till fotografen och låta fotografen
fotografiera sig.

En del präster låter alltså avbilda sig
även som fotograf eller konstnär, de flesta
äro dock intresserade ^{av} att få ett kort
sig själva och sin familj. Sedan kan de
änkelt få köpa kort av fotografen.

Det finnes även fotografier som
stundom åker ut på landsbygden
och fotografera kyrkor i församlingarna,
och efter önskan även även präster.

Fotografi av präster. Att man kunde
fotografi av sin Konfirmationslärare,
församlingens kyrkostyrelse och övriga
tjänstgörande präster i sin präststad
berodde ju på att man kunde se
mycket i beröring med den reil. F. ex.
gudsfrälsning i kyrkan, begravningar,
bäddar, begravningar m. m. Biskopens foto-
grafi skulle man ha just för att han
var stiftets biskop. Fotografierna skulle
i sin omgivning och som också kunde upp-
å väggarna, de kunde också placeras
å skrifbord och bänkar m. m. Detta för-
kom för den tiden 1910-1920 Tills och
förkommer en i dag bland den
högkyrkliga befolkningen. Bland
de mera frikyrkliga kan man också
finna tecken Valdemars välsignelse
foto.

Kuncifix i hemmet.

Hers fru Maria Ostberg i Råstena
finnes en kuncifix uppkänkt i en
vägg i ett bäningsrum, det var an-
gårdet av plingvirket från ett träd
eller krukorat som står under kuncifixet
som föreställde Jesus på korset och
omkring 25 cm. på längden, det var till-
verkat av någon förtä guldgränsande
metall. Kuncifixet var kipt och
en klingresande affisom. Folk
som är mycket kyrkligt intresserade
beaktar stunden och även de som är dylika
snyddsförne, det förskinner
dock inte ofta att man påtriffrar sådana.

ACC. NR. M. 14277:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7

Familjebibel. Kan man påträffa
i en del hem, men Tyvärr ganska
illa åtgångna, med kartivna blad.

En gammal, ståt^{or}svensk bibel finnes
i Roseland Östergården, bevarad
genom och efter en gammal farfar,
även den med kartivna blad, tyvärr
fick man ingenting reets och med Arin
en ^{gång}blivit skinnit och förste ägaren, som
avled omkring 1887 — kanske även
den bevarad i den gamla och.

Örnsmundla bibel en finsk och
häftiga träpärmar, omkr 35 cm. hög,
omkr 20-25 cm. bred omkr 10-11
cm i tjocklek, den hade sin plats uppe
på vinden. Någon Färd och religiös
motiv finns även, med inskrift "Bevara
Själ till hem" — även en färd
på vinden.

ACC. NR M. 14277:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8.

Familjebibel.

En s.k. familjebibel finns hos Enic
Therrens stiftens. Biskop. Den har
följande inskrift as prästhan.

"H Göteborgs Bibel Lästkap Lill
Erika Maja Lisa Olssonstam på
Torpet Högen i Finglens Län.
Boken får ej säljas, pantsättas eller i
mit Längas.

J. Hjermulf.
P. S.

På 1840 talet fanns en Ryebok i Fing-
lens vid minn Hjermulf. (Göteborgs stift)

ACC. N:R M. 14277:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Familjebibel. En sällan finnes
hos Alfred Andersson Redf. Löngrings

9.

Inskrift:

1873.

Givna av Götblings Hengl. Bibel-
Sällskap till Hennans-åborn Johannes
Andersson i sin drott. Denna heliga
Bibel får icke säljas, pantsättas eller
i något förgås.

J. Meuller.

ACC. N:R M. 14277:10.

Familjebiblar i Lunds arkiv.

Herrn Maria Östberg i Reddarså (70 år)
femmes en familjebibel, som hon ärot
av sin mormoder i Lunds kyrka. Den är tryckt
på Lunds kyrka Bibelsamfundet, Stockholm.

Den är försänd i skrift:

Magnus Ludersson och Britta Ludersdotter
Lunds kyrka prästgård 1865 —

Givna av prästen C. H. Collander.

Överlämnade prästman och kommunist
i Lunds kyrka från 1855—1866, därefter kyrkost.
i Rommels 1866—1893. Göta stift.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

10.

ACC. N:R M. 14277:11.

I mitten av 1800-talet var det
beskrifligt bland kvinnfolk att de
reid bär efter bavgången anförande
kläddes sig i reit förkläden, reit
luror ddur (ca. 90 cm. i fyrkant)
även så munkläden i samma färg.
Dessa kläder användes vid
begravningen och reit tåg tidiga
tillfällena för tiden ut.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

//

ACC. N:R M. 14277: 12.

Gravskrift.

I minnen af 1800 till förskan
bland lundsotsbefolkningen och om
hade s.k. gravskriften som skreds efter
begravningar. Den dödes efter levande
gjorde en minnestavla af Kristian
även af hvar, till skedd men den dödes
namn, ålder och förordnamn. Denna
till sive 2 eller 3 psalmsvers, den skrift
stille men sedan i glas och ^{med} bann och
hängde den på en vägg i en
korskyrkian. Denna brito tavla är
numera i bruk.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

12. 13

Adoratsstjärnor. Låden ser
man ofta till i trakterna, upphängda
i fönstern. Man hänger upp dem
något före jul och tar ner dem någon
tid efter Trettondedagen. De kallas
än också bittelstensstjärnor. De
är endast något ^{2 styck} och blev brukligt
med Adoratsstjärnor till i krusbyggen.

Adoratsljus därnäst förkommer
ganska sällan.